

CHRONISCH NIERFALEN

fistel

katheter

DE NIEREN: HOE WERKEN ZE?

Nieren spelen een belangrijke rol voor je gezondheid. De meeste mensen worden met twee nieren geboren. Een nier is boonvormig, circa zo groot als een kleine vuist (11 cm) en weegt zo'n 150 gram.

NORMALE GEZONDE NIEREN:

- verwijderen afvalstoffen uit het bloed
- verwijderen overtollig vocht
- helpen bloeddruk onder controle houden
- helpen bij aanmaak van rode bloedcellen
- produceren vitamine D, waardoor botten gezond en sterk blijven

WAT BIJ CHRONISCH NIERFALEN?

De **FUNCTIES** van de nieren zijn geleidelijk afgenomen:

- filteren het bloed niet meer zoals het hoort
- verwijderen het overtollig vocht niet meer zoals het moet
- bloeddruk kan veranderen
- bloedarmoede of botontkalking kan optreden

De meest voorkomende **OORZAKEN** van chronisch nierfalen:

- diabetes of suikerziekte
- hoge bloeddruk
- polycystische nieren
- chronische infecties of ontstekingen

hemodialyse

Welke **SYMPTOMEN** kun je ondervinden?

De symptomen van een nieraandoening verschillen van persoon tot persoon. Sommige mensen met een nieraandoening voelen zich zelfs niet ziek en merken de symptomen pas op als hun nieren de afvalstoffen niet meer uitscheiden.

Symptomen zijn onder andere:

- vermoeidheid en/of krachtsverlies
- opgezwollen handen en voeten
- kortademigheid
- sterke stijging van het gewicht in een korte tijd
- gebrek aan eetlust, een slechte smaak in de mond, braken, misselijkheid, gewichtsverlies
- jeuk, spierkrampen
- weinig urineren
- hoge bloeddruk

WELKE BEHANDELINGSMOGELIJKHEDEN?

- hemodialyse
- peritoneaal dialyse
- niertransplantatie

HEMODIALYSE

Voor deze behandeling kom je drie keer per week naar het ziekenhuis. Gedurende een voormiddag of namiddag, zal een kunstmatige nier je bloed zuiveren. Via een slangetje wordt je bloed naar de machine (de kunstnier) geleid, en zodra het bloed gefilterd is, wordt het naar je terug gestuurd. Tijdens de behandeling stroomt al je bloed verschillende keren door de kunstmatige nier. Tijdens de dialyse zit je in een comfortabele zetel of bed. Je beschikt over een aparte TV of radio. Er is ook toegang tot het internet.

De aanvoer van bloed kan op twee manieren: via een fistel of een katheter. Wanneer een fistel niet mogelijk is, wordt een katheter geplaatst.

Een fistel is een verbinding van een ader met een slagader in je arm. Elke dialyse wordt deze ader aangeprikt en na de dialyse worden de naalden uitgetrokken. Een katheter is een plastic buisje dat onder lokale verdoving wordt ingeplant. Medisch gezien geniet een fistel altijd de voorkeur.

De voordelen van hemodialyse zijn:

- vast schema: uren van behandeling liggen vast
- je ontmoet andere patiënten
- de dienst regelt het vervoer naar het dialysecentrum
- je krijgt een maaltijd aangeboden door het ziekenhuis
- je hoeft je niets aan te trekken van de behandeling, alles wordt opgevolgd door de verpleging en de nefrologen (bij elke dialyse zie je de nefroloog).

In specifieke omstandigheden kan ook thuis hemodialyse aangeboden worden.

PERITONEAAL DIALYSE

Peritoneaal dialyse is een methode waarbij het eigen buikvlies gebruikt wordt als "kunstnier". Het buikvlies is een vlies dat rond je organen zit in de buikholte. Voor peritoneaal dialyse wordt een kleine soepele katheter in de buik ingeplant.

Bij peritoneaal dialyse heb je steeds vloeistof in de buik. Drie à vier keer per dag moet deze vloeistof ververs worden. Elke wisseling van de vloeistof duurt een half uur.

De wisselingen kun je zelf doen, of dit kan gebeuren door een familielid of thuisverpleegkundige.

Tussen deze wisselingen ben je volledig vrij. Dit zijn **manuele wisselingen (CAPD = Continue Ambulante Peritoneaal Dialyse)**.

Je kan de wisselingen ook automatisch laten gebeuren door een machine 's nachts. Hierbij hang je alle vloeistof 's avonds klaar en 's nachts doet de machine de wisselingen om de paar uur voor je (**APD = Automatische Peritoneaal Dialyse**).

peritoneaal dialyse

De voordelen van peritoneaal dialyse zijn:

- comfort van thuisbehandeling, zelfstandigheid
- flexibiliteit: uren van wisseling zelf te bepalen. Deze moeten niet elke dag hetzelfde zijn (bv: als je een uitstap doet, kun je deze aanpassen).
- maar om de zes weken naar het ziekenhuis voor een consultatie bij de nefroloog en de bespreking van je dialyseschema
- bij problemen is de peritoneaal dialyse verpleegkundige beschikbaar
- PD is continue dialyse: dit is zachter voor het lichaam
- minder streng dieet dan hemodialyse

NIERTRANSPLANTATIE

Bij niertransplantatie wordt een nier weggenomen bij een donor en in je lichaam geplaatst. De nier wordt verbonden met je bloedvaten en blaas en neemt de functie van je eigen falende nier over. Spreek hierover met je arts om na te vragen of je in aanmerking komt voor een niertransplantatie.

CAPD

APD